ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 czerwca 1932

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 30 zł, półrocznie 15 zł, kwartalnie 7,5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 36 zł, półrocznie 18 zł, kwartalnie 9 zł. Numer pojedyńczy 1,5 zł.

NR. 11 Wydawca: *Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.* **ROK 11**

Ocena sytuacji gospodarczej w Polsce w 1-szym kwartale br.

Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen przeszedł w roku bieżącym na system ogłaszania ocen sytuacji gospodarczej co kwartał. Niedawno Instytut ogłosił pierwszą w tym roku ocenę za kwartał 1-szy r. b. Ocena ta w obszernem streszczeniu brzmi:

Na rynku światowym, odbywają się obecnie pewne procesy, które możnaby traktować jako zapowiedź końca depresji, gdyby wogóle w obecnej sytuacji było możliwe jakiekolwiek przewidywanie. Zważywszy, że każdej chwili mogą działać czynniki pozagospodarcze, zmieniając podstawy stosunków międzypaństwowych jak to stało się na jesieni 1930 r. i latem 1931 r. wszelkie objawy zwiastujące poprawę, należy traktować z wielką ostrożnością. Objawy, o których mowa, a które naogół utrzymują się, mimo wstrząsu wywołanego krachem Kreugera są następujące: znaczny stopień płynności na głównychh rynkach pieniężnych, niska stopa dyskontowa, zakończenie procesu wycofywania kapitałów krótkoterminowych, co zmniejsza nacisk deflacyjny w krajach, z których kapitały są wycofywane; poprawa na rynkach obligacji, świadcząca o wzroście zaufania, pewne zatrzymanie spadkowej tendencji cen, znamionujące ustępowanie nacisku, wywieranego przez wzrost zapasów. Trwała poprawa konjunktury w skali światowej rozpocząć się może dopiero wówczas, kiedy kapitały szukające lokaty poczną z powrotem przypływać z krajów wierzycielskich do krajów dłużniczych, umożliwiając rozpoczęcie ruchu inwestycyjnego. Dotychczas jednak brak jest jakichkolwiek objawów, aby tego rodzaju ruch kapitałów miał się rozpocząć; nic nie upoważnia do twierdzenia, że stanie się to w roku bieżącym. W krajach dłużniczych trwa jeszcze w dalszym ciągu nacisk deflacyjny, związany ze spłatą kredytów i pomimo, iż nacisk ten zmniejsza się, płynność rynku pieniężnego jest jeszcze stosunkowo mała. W Polsce stan rynku pieniężnego nie uległ poprawie. Rozmiary udzielonych kredytów zmniejszały się nadal. Bank Polski, prowadząc konsekwentnie ostrożną politykę, stosował nadal pewnego rodzaju restrykcję kredytowe, banki prywatne utrzymywały płynność na wysokim poziomie, co prowadzi również do restrykcyj kredytowych. Wkłady bankowe zmniejszały się nadal, zwężając podstawy siły kredytowej banków. Powrót do życia gospodarczego sum stezauryzowanych był nieznaczny. Wzrastały natomiast wkłady oszczędnościowe, co świadczyłoby o wzroście w szerokich masach zaufania do stabilizacji stosunków finansowych w kraju. Na rynku akcji zaznaczyła się w marcu częściowa zwyżka kursów; obroty były nadal nikłe. Na rynku papierów o stałem oprocentowaniu kursy utrzymywały się również przejściowo na poziomie wyższym niż w poprzednim kwartale. W układzie cen w I-szym kwartale r. b. odbywały się nadal procesy wyrównawcze. Ceny żywności osiągnęły najniższy poziom w styczniu, poczem nastąpił lekki wzrost. Ceny wyrobów gotowych spadły nieco silniej niż ceny surowców i półfabrykatów, co oznacza postęp w wyrównywaniu się układu cen. Poprzednio bowiem obniżały się znacznie ceny surowców i półfabrykatów, natomiast wyroby gotowe zachowywały dużą odporność. Ceny artykułów skartelizowanych są jeszcze wyższe niż w r. 1928, natomiast ceny wyrobów gotowych są o około 24 proc. ceny półfabrykatów o około 33 proc. i ceny surowców o około 37 proc. niższe niż w roku 1928. Zniżkowa tendencja cen nieskartelizowanych surowców i półfabrykatów, ściśle związana z przebiegiem konjunktury, istniała nadal w tempie niezmienionym. W kwartale sprawozdawczym zniżka ta wynosiła 4,5 proc., w kwartale poprzedzającym 4,2 proc. Dalszy spadek cen wyrobów przemysłowych dowodzi, że zniżkowa tendencja konjunktury trwa nadal. Zapowiadająca się w najbliższej przyszłości zwyżka cen żyta i produktów zwierzęcych, przy niskiej sile nabywczej mas i panującem bezrobociu, będzie silnie odczuta jako wzrost kosztów utrzymania i obniżenie realnej wartości dochodów ludności miejskiej. — Przy niezmienionych warunkach pozostałych, zwyżka cen zwierząt i zboża może być w najbliższej przyszłości raczej źródłem nowej nierównowagi niż źródłem poprawy. Miarą ostrości obecnego przesilenia w Polsce jest niemal całkowite zawieszenie inwestycji. Minimalne rozmiary inwestycji pozwalają przypuszczać, iż nie dokonywa się nawet wielu koniecznych renowacyj urządzeń zużytych w procesie produkcji. Import maszyn jest o połowę mniejszy niż był w najniższym punkcie od początku roku 1925, czyli w r. 1926. Jeżeli rozmiary budownictwa w r. 1928 oznaczymy jako 100, wynoszą one w pierwszym kwartale r 1932 — 22,9 czyli budownictwo obecne jest przeszło dwukrotnie mniejsze. Zatrudnienie w przemyśle maszynowym wynosiło w pierwszym kwartale r. b. 40% zatrudnienia w r. 1929, a produkcja dóbr wytwórczych niecałe 40%. Dlatego wydaje się, że dalszy spadek inwestycji nie jest prawdopodobny. Renowacje zużytych urządzeń wytwórczych w zakładach obecnie pracujących muszą być wykonywane i dlatego raczej należy się spodziewać pewnego wzmożenia ruchu inwestycyjnego. Świadczy o tem wzrost podań o ulgi celne przy przewozie maszyn. Produkcja dóbr spożycia spadła w znacznie mniejszym stopniu niż produkcja dóbr wytwórczych; stanowi ona około 60 proc. stanu z roku 1928. Rozmiary ich konsumpcji w porównaniu z rokiem 1928 obniżyły się w stopniu mniejszym, gdyż wówczas ulegały zwiększaniu zapasy, natomiast obecnie o powiększaniu zapasów nie może być mowy.

W zakresie produkcji zbożowej ocenia się stan zasiewów jako gorszy od zeszłorocznego, ponadto powierzchnia zasiana pszenicą, skutkiem niskich cen, została znacznie zmniejszona. Zapasy pszenicy, choć nie są nadmierne, wydają się być wystarczające do zbiorów, zapasy żyta mogą okazać się niewystarczające. Istotnie poprawa w położeniu gospodarczem wsi nie wydaje się prawdopodobna w okresie przednówkowym.

Sprawy podatkowe i stemplowe.

Jeszcze w sprawie ulg w spłacie zaległości podatku przemysłowego.

W Dzienniku Ustaw nr. 34/32 r. ukazało się rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 kwietnia 1932 r. o ulgach w spłacie zaległości podatkowych, którego treść zamieściliśmy w nr. 9 „Życia Gospadrczego". W związku z tem rozporządzeniem Ministerstwo Skarbu dnia 27 kwietnia br. wydało orędzie do wszystkich izb i urzędów skarbowych, w którem wyjaśniło, co następuje:

I. 1) nieuiszczone w całości lub częściowo kwartalne zaliczki podatku przemysłowego, przypisane na rok 1930, należy uważać za zaległości, powstałe przed dniem 1. kwietnia 1931 r., do których mają zastosowa-

nie ulgi, przewidziane w §§ 1 i 2 cyt. rozporządzenia Ministra Skarbu. Natomiast różnica pomiędzy kwotą definitywnie wymierzonego za rok 1930 podatku przemysłowego od obrotu a ustawowemi zaliczkami, przypisanemi za tenże rok, winna być uważana za zaległość, powstałą po dniu 31 marca 1931 r., a więc podlegającą natychmiastowej egzekucji.

Przykład: Płatnikowi przypisano na rok 1930 cztery kwartalne zaliczki po 100 zł. każda.

Płatnik uiścił tylko trzy pierwsze zaliczki, t. j. razem 300 zł.

Definitywny wymiar podatku przemysłowego od obrotu za rok 1930 wynosi 600 zł.

Różnicę pomiędzy definitywnym wymiarem, a przypisanemi zaliczkami t. j. 600 zł — 400 zł = 200 zł., należy uważać za zaległość powstałą po dniu 31 marca 1931, która podlega bezzwłocznej egzekucji, natomiast nieuiszczona czwarta zaliczka w sumie 100 zł. winna być uważana za zaległość powstałą przed dniem 1. kwietnia 1931 r., do której mają zastosowanie ulgi, przewidziane w §§ 1 i 2 cyt. rozporządzenia Ministra Skarbu.

Przy zaliczkach miesięcznych za zaległości powstałe przed dniem 1. kwietnia 1931 r. uważać należy zaliczki miesięczne, przypadające za r. 1930 oraz za styczeń i luty 1931 r.

2) Przyznane płatnikom indywidualne ulgi w spłacie zaległości w państwowym podatku przemysłowym, powstałych po dniu 31 marca 1931 r. pozostają nadal w mocy, przyczem okoliczność ta nie pozbawia takich płatników prawa do korzystania z ulg przewidzianych w §§ 1i 2 cyt. rozporządzenia Ministra Skarbu, o ile zapadłe od chwili korzystania z ulg raty zostały zapłacone.

3) Fakt przymusowego ściągnięcia w terminie do 31 sierpnia 1932 r. przypadających od płatnika zaległości w państwowym podatku przemysłowym, powstałych w okresie od 1. kwietnia 1931 r. do 31 sierpnia 1932 r., nie odbiera temu płatnikowi prawa do korzystania z ulg przewidzianych w §§ 1 i 2 cyt. rozporządzenia Ministra Skarbu.

II. Płatnikom, którzy do dnia 1 kwietnia 1931 r. dobrowolnie wpłacali wszystkie przypadające od nich należności z tytułu podatku przemysłowego i których zaległości w tym podatku dotyczą wyłącznie czasokresu po 31 marca 1931 r. — przyznaje się wstrzymanie egzekucji tych zaległości, o ile przy całkowitej terminowej spłacie należności bieżących (zaliczek miesięcznych, kwartalnych, różnicy wymiaru i rat podatku zryczałtowanego), powstałych po 31 marca 1932 r., będzie również uiszczona dodatkowo ⅓ część tych sum na poczet wspomnianych zaległości, powstałych po 31 marca 1931 r. — z tem jednak, że całkowita zaległość zostanie spłacona do 31 grudnia 1932 r. Przy uiszczaniu powyższych wpłat, pobrane będą odsetki za odroczenie w wysokości 6% w stosunku rocznym, za czasokres od ustawowego terminu płatności odnośnych zaległości do dnia ich uiszczenia. W razie nieuiszczenia w sposób wyżej wskazany wpłat na poczet zaległości powstałych po 31 marca 1932 r., zaległości te zostaną bezzwłocznie ściągnięte w drodze egzekucyjnej z doliczeniem normalnych kar za zwłokę oraz 5% kosztów egzekucyjnych.

Uprawnienia zawarte w części II niniejszego okólnika nie znoszą ulg przewidzianych w poprzednich zarządzeniach.

W sprawie nowej wykładni art. 92 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Związek Fabrykantów w Poznaniu skierował dnia 14 maja b. r. do Ministerstwa Skarbu w sprawie wyłuszczonej w tytule pismo o poniższej treści:

„Sfery przemysłowe ziem zachodnich, zgrupowane w podpisanym Związku, zaniepokojone zostały do najwyższego stopnia z powodu rozesłania przez Izbę Skarbową w Poznaniu do podległych jej władz skarbowych I instancji celem stosowania załączonego odpisu orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1932 r. III Prez. 143/31 w sprawie nowej wykładni art. 92 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Orzeczenie to wbrew okólnikom Wysokiego Ministerstwa z dnia 4. XII. 1930 r. L. dz. V/18214/1 oraz z dnia 15. VII. 1931 L. dz. V/4995/1 ustala zasadę, że państwowy podatek przemysłowy korzysta z ustawowego pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego, należącego do przedsiębiorstwa obłożonego tym podatkiem, bez względu na to, c z y r u c h o m o ś c i t a k i e s ą w ł a s n o ś c i ą p o d a t n i k a, c z y t e ż o s ó b t r z e c i c h.

Powołana wyżej zasada, ustalona przez Sąd Najwyższy, rozszerza pojęcie majątku ruchomego podatnika na przedmioty majątkowe nie stanowiące jego własności i przerzuca ciężar podatkowy na osoby trzecie, luźnie tylko związane z przedsiębiorstwem.

W szczególności wyrażona przez Sąd Najwyższy zasada godzi w handel komisowy, w sprzedaż na kredyt (odpłata) z zastrzeżeniem prawa własności, aż do czasu całkowitego pokrycia należności za dostarczony towar, jakoteż i wypadki oddania przedmiotów do przeróbki, względnie przechowania itd.

Podpisany Związek pozwala sobie zwrócić łaskawą uwagę Wysokiego Ministerstwa, że gdyby omawiana zasada prawna, wyrażona przez Sąd Najwyższy, miała znaleźć w praktyce władz skarbowych w całej pełni zastosowanie, mogłaby spowodować jeszcze większe pogłębienie sytuacji gospodarczej w przemyśle i handlu przez dalsze zacieśnienie działalności kredytowej, jakoteż osłabienie prestige'u Państwa wobec zagranicy i ograniczenie towarowego kredytu, udzielanego przez zagranicę naszemu życiu gospodarczemu.

Reasumując swe wywody, uprasza Związek Wysokie Ministerstwo o łaskawe potwierdzenie wobec Izby Skarbowej w Poznaniu, jakoteż i pozostałych Izb Skarbowych, że zasady powołanych na wstępie okólników Wysokiego Ministerstwa z dnia 4. XII. 1930 r. l dz. V/18214/1 oraz z dnia 15. VII. 1931 r. l. dz. V/4995/1 mają być nadal stosowane."

Zmiany opłat stemplowych.

Ustawą z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. Nr. 32, poz. 340, z 1932 r.) zmieniono niektóre postanowienia ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. Nr. 98, poz. 570, z r. 1926).

Poniżej wskazujemy na te zmiany ustawy o opłatach stemplowych, które dotyczą opłat od pism, względnie czynności prawnych najczęściej spotykanych w obrocie przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych:

I. Umowy o sprzedaż i zamianę rzeczy ruchomych oraz rachunki, wynikające z tych umów.

Stawki opłat od umów o sprzedaż rzeczy ruchomych oraz od rachunków nie zostały zmienione.

Według art. 3 noweli Minister Skarbu został upoważniony do obniżenia powyższych stawek.

II. Pisma, tyczące się umów o świadczenie usług.

Stawki opłat od tych umów oraz od rachunków, stwierdzających wykonanie tego rodzaju umów nie zostały zmienione.

Według art. 3 noweli Minister Skarbu upoważniony został do obniżenia powyższych stawek.

III. Pełnomocnictwa.

Opłaty od pełnomocnictw podwyższono z 3 zł na 5 zł.

Podwyżka ta nie dotyczy pełnomocnictw, upoważniających wyłącznie do zastępstwa przed sądem, lub innym urzędom publicznym. Stawki od tych pełnomocnictw pozostały bez zmian.

IV. Pokwitowania.

Opłata od pokwitowań została podniesiona z 20 groszy na 25 groszy.

Jednocześnie zwolniono od opłaty pokwitowania, stwierdzające odbiór czeku, oraz pokwitowania wystawione zagranicą. W konsekwencji uchylono również obowiązek odbiorcy do uiszczenia opłaty od pokwitowania, wystawionego zagranicą.

V. Opłaty od podań.

Opłatę od podań, wnoszonych do urzędów państwowych podwyższono z 3 zł na 5 zł.

Wprowadzono nowy przepis, dotyczący podań w sprawie danin publicznych niebędących odwołaniami. Podania takie podlegają opłacie w wysokości 3 zł. oraz w wysokości 50 gr. od załącznika, dalszego egzemplarza i odpisu.

Stawki opłat od podań zawierających żądanie zmiany decyzji, wydanej w przedmiocie daniny publicznej, czyli od odwołań, pozostały bez zmiany; od tego rodzaju pism opłata wynosi zł 2,—, jeżeli zaś suma sporna nie przewyższa 100 zł i jest wyższa niż 50 zł., opłata wynosi 50 gr., wreszcie jeśli suma sporna nie przekracza 50 zł., opłaty nie pobiera się. Od załączników do odwołań od egzemplarza drugiego i następnych oraz od odpisów — opłata nie należy się.

VI. Świadectwa.

Zasadnicza opłata od świadectw wydawanych przez urzędy państwowe została podniesiona z 3 zł do 5 zł.

VII. Opłaty przy przekształceniu lub fuzji spółek.

Według art. 4 noweli Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu władny jest do końca roku 1934 przyznawać w przypadkach przekształcenia lub fuzji spółek, zasługujących na szczególne uwzględnienie, ulgi dalej idące, niż przewidziane w art. 107 ustawy o opłatach stemplowych lub zupełne zwolnienie od opłat stemplowych.

VIII. Wejście w życie noweli do ustawy o opłatach stemplowych.

Nowela z dnia 18 marca 1932 r. ogłoszona została w dniu 18 kwietnia i wchodzi w życie w miesiąc po ogłoszeniu. Nowe stawki opłat obowiązują zatem z dniem 18. maja 1932 r.

Sprawy socjalne.

W sprawie składki repartycyjnej ubezpieczenia wypadkowego za r. 1931.

(Dokończenie memorjału z nr. 10-go „Życia").

„Powyższem naświetleniem wzrostu wydatków Ubezpieczalni Krajowej Wydziału ubezpieczeń od wypadków nie czynimy żadnych zarzutów kierownictwu tej instytucji, lecz pragniemy jedynie wykazać, że ogólne koszty nie stoją w żadnej słusznej proporcji do położenia gospodarczego wogóle, a do zdolności finansowej poszczególnych warsztatów pracy w szczególności.

Nie można się bowiem łudzić, aby przedsiębiorcy byli jeszcze w stanie jakimś nadzwyczajnym wysiłkiem zrealizować tak wysokie sumy, jakie ustalono w rozesłanych wykazach składkowych, gdy w dodatku część przedsiębiorstw zalega jeszcze ze składką za rok 1930 i to w wysokości 1 034 000 zł. W ubiegłych dwu latach wypompowano z przedsiębiorstw tytułem danin publicznych i socjalnych nietylko wszystkie rezerwy kapitałowe, ale co gorsze, nadszarpnięto już bardzo poważnie substancję majątkową. Przedsiębiorstwa b. dz. pruskiej stoją dziś przed ruiną i tylko wysokie wyrobienie społeczne i patrjotyczne wstrzymują właścicieli warsztatów od zupełnej kapitulacji.

Odstępujemy od przedstawienie Panu Ministrowi dzisiejszej nędzy warsztatów pracy w szczegółach, gdyż jesteśmy głęboko przeświadczeni o tem, że Pan Minister posiada o rzeczywistym stanie rzeczy jaknajdokładniejsze informacje i dane statystyczne. To też pragniemy przedstawić Panu Ministrowi nasz punkt widzenia na możliwość przyjścia z pomocą warsztatom pracy zagrożonym w swej egzystencji.

Pomoc ta naszem zdaniem może iść w dwu kierunkach i to w ramach przepisów ustawowych. Mianowicie:

a) przez jednorazowe świadczenie Skarbu Państwa na renty poniemieckie, któremi najniesprawiedliwiej obarczono Ubezpieczalnię Krajową — a temsamem przedsiębiorców w b. dz. pruskiej — gdy tymczasem obowiązek ten powinien spaść w całości na skarb, który w swoim czasie pobrał odszkodowanie, wypłacone przez Rzeszę Niemiecką Państwu Polskiemu, a zwrócił tę sumę Ubezpieczalni Krajowej w dwu latach po odbiorze w deprecjonowanej walucie. Rentobiorców poniemieckich posiada Ubezpieczalnia Krajowa jeszcze 7.376, którym wypłaca się rocznie renty w wysokości około 2 miljonów złotych. Przy sprawiedliwym jednak rozłożeniu rent poniemieckich na wszystkich obywateli Polski, przypadłby na wojew. zachodn. jedynie drobny ułamek tej sumy, która przez kilkoletnią repartycję wzrosła już do mniejwięcej 12 miljonów złotych. Jak na stosunki gospodarcze Poznańskiego i Pomorskiego jest to suma nadwyraz wysoka;

b) przez zmniejszenie funduszu administracyjnego wydziału ubezpieczenia wypadkowego z 4.358.122 zł na okrągłe 3 000 000,— zł. Sumą z tego tytułu uzyskaną możnaby obniżyć ogólną sumę repartycji tegorocznej, co byłoby wydatną pomocą dla wszystkich przedsiębiorstw. Niedobór, który z proponowanego obniżenia powstanie w tym funduszu pod koniec roku obrachunkowego, Wydział ubezpieczenia wypadkowego może pokryć narazie przez uzyskanie odpowiedniej pożyczki w dziale ubezpieczeń inwalidztwa i starości, co zresztą już od szeregu lat praktykowano.

Sytuację, w jakiej przedsiębiorcy znaleźli się obecnie, jesteśmy zmuszeni ocenić jako szczególnie uciążliwą i szkodliwą, mogącą w rezultacie spowodować dalszą jeszcze redukcję robotników w warsztatach. Nagleni zaś przez przedsiębiorców zrzeszonych w niżej podpisanych organizacjach, mamy zaszczyt zwrócić się do pana Ministra z uprzejmą i usilną prośbą o przychylenie się do naszych wniosków i w ten sposób ulżenia trosk przedsiębiorców w ich ciężkiem położeniu.

W końcu prosimy gorąco o uznanie niniejszego memorjału za bardzo pilny, tusząc sobie jednocześnie, że Pan Minister zechce o Swej decyzji powiadomić Związek Pracodawców na województwo poznańskie w Poznaniu."

(Podpisali: Związek Pracodawców w Poznaniu, Związek Pracodawców w Bydgoszczy, Związek Fabrykantów w Poznaniu i Związek Pracodawców budowlanych w Poznaniu. — Przyp. red.)

Zatrudnianie inwalidów.

Ustawa z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkiem (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 238) w dwu artykułach 59 i 60 dotyczy obowiązkowego przyjmowania do pracy inwalidów w przedsiębiarstwach prywatnych.

Przypominamy, iż obowiązek zatrudniania inwalidów wojennych został nałożony pracodawcom w art. 55 i 55 a ustawy z dnia 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 608). Z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkiem poprzednie ustawy utraciły moc obowiązującą.

Art. 59 i 60 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. zawierają następujące postanowienia:

„Art. 59. Pracodawcy w rolnictwie, przemyśle, handlu i komunikacji nie mogą uchylić się od zatrudnienia na każdych 50 robotników i pracowników przynajmniej jednego inwalidy z utratą zdolności zarobkowej powyżej 35%.

Rozporządzenie Rady Ministrów określi warunki i szczegółowe przepisy co do zastosowania zasady, wynikającej z ust. niniejszego artykułu do przedsiębiorstw państwowych".

„Art. 60. Pracodawcy winni przekroczenia przepisu, zawartego w art. 59 lub rozporządzeń, na jego podstawie wydanych, karani będą w drodze administracyjnej aresztem do 6-ciu tygodni albo grzywną od 200 do 2 000 zł."

Zauważyć należy, że ustawa z dnia 17 marca rozszerzyła zakres inwalidów, którzy winni być obowiązkowo zatrudniani. Dotychczas obowiązek ten dotyczył tylko inwalidów wojennych. Obecnie zgodnie z brzmieniem art. 1 ustawa obejmuje zarówno inwalidów wojennych jak i wojskowych, t. j. tych, którzy popadli w inwalidztwo na skutek służby wojskowej w czasie pokoju. Ponieważ art. 59 mówi ogólnie o inwalidach, obejmuje on zarówno inwalidów wojennych jak i wojskowych.

Rozszerzenie zakresu inwalidów, objętych art. 59 dotyczy również stopnia inwalidztwa. Według dawnych przepisów obowiązek zatrudnienia dotyczył inwalidów, którzy utracili powyżej 45% zdolności zarobkowej, obecnie stopień inwalidztwa w stosunku do inwalidów, którzy mają być obowiązkowo zatrudnieni, został obniżony do 35%.

Wymieniony wyżej art. 60 ustawy przewiduje sankcje karne za niewykonanie przepisów art 59. Kary wymierzone są w drodze administracyjnej.

Przypominamy, że zgodnie z art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 o postępowaniu karno - administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365) oraz stosownie do art. 618 i nast. Kodeksu Postępowania Karnego, osoba, której wymierzono karę w trybie postępowania karno-administracyjnego, może zwrócić się w terminie 7-dniowym do władzy administracyjnej z żądaniem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Ustawa o zaopatrzeniu inwalidzkiem, a tem samem i przepisy art. 59 i 60 weszły w życie z dniem ogłoszenia ustawy t. j. 31 marca 1932 r.

Rozporządzenie Rady Ministrów, o którem mówi ustęp 2 art. 59 ustawy, dotyczące obowiązku zatrudnienia inwalidów w przedsiębiorstwach państwowych, dotychcsa się nie ukazało.

Stosunek liczebny uczniów do pomocników w przemyśle graficznym.

Rozporządzeniem Pana Wojewody Poznańskiego z dnia 18. IV. r. b. (Poz. Dz. Woj. poz. 282) stosunek liczebny uczniów do zatrudnionych w przemyśle graficznym wykwalifikowanych pomocników (z wyłączeniem właściciela jeżeli nie posiada kwalifikacyj), został ustalony następująco:

a) w drukarni, litografji i offsecie

1) przy zatrudn. do 5 pomocników, najwyżej 1 uczeń;
2) przy zatrudn. 6—10 pomocników najwyżej 2 uczni;
3) przy zatrudn. 11—20 pomocników najwyżej 3 uczni;

oraz na każdą dalszą zapoczątkowaną liczbę 10 pomocników — najwyżej 1 uczeń;

b) w chemigrafji, rotograwurze, stemplarni do 3 pomocników, najwyżej 1 uczeń.

Pod pojęciem zatrudnionego pomocnika rozumie się takiego wykwalifikowanego pomocnika, który przepracował przynajmniej 275 dni w roku. Na okres jednego roku zakazuje się całkowicie przyjmowanie uczniów do zawodu graficznego.

Prawo i sąd w życiu gospodarczem.

Kasa Chorych może pobierać tylko 6% odsetek zwłoki.

Kwestja odsetek zwłoki za zaległości składek ubezpieczeniowych do Kasy Chorych została w dniu 19. kwietnia 1932 r. rozstrzygnięta wyrokiem N. T. A. L. Rej. 4369/30, w którym N. T. A. orzekł, że art. 10 ust. 2 ustawy z 6 grudnia 1923 r. poz. 1044 Dz. . na podstawie jakiego Kasy Chorych obliczały wysokość odsetek zwłoki od zaległych składek ubezpieczeniowych na 2 % miesięcznie — nie dotyczy wszystkich świadczeń pieniężnych o charakterze publiczno-prawnym, o których mowa w art. 1 i 9 cyt. ustawy, a w szczególności nie wszystkich publiczno-prawnych dochodów związków i instytucyj o charakterze publiczno-prawnym, lecz tylko pewnej kategorji tychże, a mianowicie: danin t. j. świadczeń, wymaganych w wykonywaniu praw zwierzchnich Państwa, a więc podatków ceł i t. d. nie ma zatem zastosowania do składek ubezpieczeniowych Kas Chorych.

Że interpretacja ta odpowiada intencjom prawodawcy, wynika to także z przepisu art. 79 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 29 listopada 1930 r. poz. 635 Dz. Ustaw, którym unormowano wysokość odsetek zwłoki od świadczeń pieniężnych na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych odmiennie od takich odsetek od danin publicznych. Wbrew więc zapatrywaniom pozwanej władzy art. 10 ust. 2 ustawy z 6 grudnia 1923 r. poz. 1044 Dz. Ustaw nie ma zastosowania do odsetek zwłoki od zaległych składek ubezpieczeniowych Kas Chorych i nie uchylił postanowienia art. 54, II. ustawy z 19 maja 1920 r. pozycja 272 Dz. Ust. ustalającego wysokość odsetek zwłoki od tych składek na 6% na rok.

Wychodząc z tych rozważań Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie, jako prawnie nieuzasadnione.

Sprzedaż przedsiębiorstwa nie jest obrotem i nie podlega opodatkowaniu.

N. T. A. wyrokiem z 27 kwietnia 1932 r. L. Rej. 4218/30 orzekł, że w momencie sprzedaży przedsiębiorstwa w całości innej osobie, przedsiębiorstwo, to, jako takie nie działa, nie osiąga zatem obrotów, lecz jest samo objektem sprzedaży, suma zaś, otrzymana jako cena za to przedsiębiorstwo, nie jest obrotem, lecz tylko ekwiwalentem wartości danego przedsiębiorstwa, a zatem opodatkowaniu zgodnie z art. 4 i 5 ustawy nie podlega.

Różne.

Wystawa „Od ziarna do chleba".

Pod taką nazwą zorganizowana została wystawa, dla której król Belgów zaofiarował swój wysoki protektorat i która odbędzie się w lokalu Międzynarodowego Instytutu Piekarskiego (Institut de la Boulangerie) Bruxelles—Ixelles, 25, rue René Dubreucq w czasie od 1 czerwca do 31 lipca r. b. pod honorowem prezydjum Ministra Stanu hr. Carton de Wiart.

Jego Ekscelencja p. Tadeusz Jackowski, Polski Minister Pełnomocny i Poseł Nadzwyczajny przy dworze Króla Belgijskiego również udzielił swego protektoratu tej zawodowej manifestacji.

Podczas wystawy dnia 1 czerwca r. b. odbędzie się wielki konkurs międzynarodowy, dla którego zarezerwowany jest m. in. puhar dla tego piekarza polskiego, który otrzyma największą

ilość punktów w konkursie za najlepszy chleb. W konkursie przewidziane są liczne nagrody, m. in. piękny puhar honorowy ofiarowany przez ks. de Ligne, Ambasadora Królewskiego i „Piekarza Honorowego“ Instytutu.

150 innych konkursów dla różnych wyrobów piekarskich, cukierniczych, biszkoptów, cukierków, czekolady będą również zorganizowane podczas wystawy.

Komitet życzy sobie, aby udział Polski był jak największy. Zaznacza on wielką łatwość, jaką posiadają piekarze polscy dla przyjęcia udziału w konkursie. Wystarczy po nadesłaniu zgłoszenia, przesłać chleb jaki bywa dla codziennego użytku pod adresem Wystawy. Przesyłkę można przesłać pocztą, koleją lub pocztą lotniczą. Do przesyłki należy dołączyć równowartość 3 belgas. Zgłoszenie i przesyłki muszą być adresowane do „Institut de la Boulangerie“ Bruxelles-Ixelles, 25, rue René Dubreucq. Do instytutu tego można też skierować żądania o nadesłanie dalszych informacyj i prospektów.

O przyjmowanie studentów W. S. H. na praktyki wakacyjne.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu zwraca się do sfer gospodarczych z apelem, żeby w miarę możności przyjmowały studentów W. S. H. na praktykę podczas wakacyj letnich, trwających od 15. 6. do 1. 10. rb. Praktyka wakacyjna ma dać młodzieży, mającej zamiar poświęcić się pracy w handlu i przemyśle możność, choćby pobieżnego zaznajomienia się z zajęciami praktycznemi i w ten sposób przyczynić się do lepszego zrozumienia zagadnień teoretycznych, wykładanych na W. S. H.

Zdając sobie sprawę z tego, że sfery gospodarcze będą korzystać w przyszłości w dużej mierze z usług absolwentów W. S. H. Izba żywi nadzieję, że mimo obecnego kryzysu, przedsiębiorstwa dadzą studentom możność zaznajomienia się z pracą praktyczną, wychowując w ten sposób pracowników, mogących dać przedsiębiorstwom korzyści po ukończeniu studjów.

Zgłoszenia uprasza się kierować do Bratniej Pomocy W. S. H. w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego nr. 3.

Wyroby firm krajowych, godne polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1932.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.